

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

„A HELY, AHOL ÉLÜNK”

Országos helyismereti szakmai konferencia

Pályázati azonosító: NKA204104/1467

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumához benyújtott pályázatában a Vörösmarty Mihály Könyvtár 2018. március 5-én vállalta, hogy országos helyismereti konferenciát szervez *A hely, ahol élünk* címmel szakembereknek és érdeklődőknek. A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával megvalósult, „Örökségünk: a múlt és a jövő találkozása” mottóval rendezett szakmai találkozón Vasné Borsos Beáta Bíborka a könyvtár igazgatója köszöntötte a vendégeket, majd dr. Cser-Palkovics András, **Székesfehérvár Megyei Jogú Város polgármestere nyitotta meg** az egész napos rendezvényt. Köszöntőjében **hangsúlyozta a könyvtár kulturális életben, közösségformálásban betöltött szerepét, kiemelte a helyismeret és a helyismerettel foglalkozó szakemberek munkájának jelentőségét.** Beszédében utalt arra, hogy a rendezvény a Vörösmarty Mihály Könyvtár **fennállásának 125 éves évfordulójához** is kapcsolódik, hiszen 1893-ban született meg Székesfehérváron a közkönyvtár gondolata, amikor megrendelték Jókai Mór műveinek nemzeti díszkiadását.

A szakmai nap létrejöttéről és rövid tematikájáról Szőnyegi Hajnalka, a VMK Helyismereti és digitalizációs csoport vezetője tájékoztatta a résztvevőket. A konferencia szakmai támogatója a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete volt.

A program első részében a 125 éves **Vörösmarty Mihály Könyvtár történetéről** hangzott el két előadás. Elsőként a húsz évig Székesfehérváron dolgozó Kégli Ferenc bibliográfus, az OSZK nyugdíjas könyvtárosa tartott előadást *A könyvtár, ahol éltem* címmel. Felelevenítette a Jókai-jubileum alkalmából megvásárolt 100 kötetes nemzeti díszkiadás történetét. Mesélt arról, hogy kezdetben a városi tisztviselők könyvtáraként működött az intézmény, majd Csitáry G. Emil városvezetése idején 1931 után városi közkönyvtárrá nyilvánították, megyei könyvtárrá 1952. augusztus 19-én vált.

Szőnyegi Hajnalka *Pillanatképek könyvtárunk életéből – Ízelítő egy készülő albumból* címmel tartott vetítéssel egybekötött előadást. Könyvtárunk egy gazdag, tízezer darabos fotógyűjteménnyel rendelkezik, melynek közel egynegyede a könyvtár épületeit, a könyvtári munkahelyeket, a könyvtári rendezvényeket örökíti meg. Az alapítás jubileumára készülő fotóalbumhoz ebből az anyagból válogattak. A fotókat az intézményben hosszú ideig dolgozó kollégák érdekes történetekkel egészítették ki.

A szakmai nap második részében a **21. századi helyismereti munkához** kapcsolódóan hallgathattunk meg **öt előadást**.

Demeter Zsófia történész, a Szent István Király Múzeum nyugalmazott igazgatója a *Helytörténeti fórumok eredményei az értékörzésben* címmel tartott előadást. A **Fejér megyei honismereti, helytörténeti munka kezdeteiről, jeles személyiségeiről** szólt, majd az évtizedeken keresztül zajló középiskolás honismereti táborok történetét elevenítette fel, melyeket Lukács Lászlóval közösen szerveztek a megye nagyobb településein.

A Vörösmarty Mihály Könyvtárban folyó helyismereti munkáról először Farkas Edit helyismereti könyvtáros beszélt. A *Fejér megyei gyűjteményre épülő honlapunk, és adatbázisaink bemutatása* című előadásában a 2016 óta működő **honlap felépítésével, tartalmával** ismertette meg a hallgatókat. Hajdu Hajnalka *Elkezdtük... Digitalizálunk* címmel a **könyvtárunkban folyó digitalizálási tevékenységről** tartott ismertetőt. A szolgáltatások közül a **digitalizált képeslapgyűjteményt és a digitalizált lapkivágatok** online katalóguson keresztül történő közzétételét emelte ki.

Mennyeiné Várszegi Judit az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének elnöke előadásában elsősorban a **kistelepülési könyvtárakban dolgozó helyismereti szemléletű könyvtárosok számára gyűjtötte össze a helyismereti információval, könyvtári helyismereti tevékenységgel kapcsolatos tudnivalókat**, de az áttekintés mindannyiunk számára hasznos volt. Fogalmakat tisztázott, munkafolyamatokat vett sorra, a helyi együttműködés fontosságát hangsúlyozta az eredményesség érdekében. Minden dokumentumot, tevékenységi formát helyi, Fejér megyei példával illusztrált.

Sándor Tibor, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteményének vezetője *Helyismeret online - a gyűjtés, a megosztás és a közösségfejlesztés lehetőségei az interneten* címmel tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy a mai technikai adottságok mellett nem érdemes és nem is lehetséges mindenáron „saját” gyűjteményre törekedni. A hallgatók figyelmébe ajánlotta többek között az **Europeana adatbázisból letölthető térképeket, metszeteket, a Topotéka program fotógyűjteményét**, családtörténeti kutatáshoz a **FamilySearch adatbázist**. Szerinte a helyi közösségek bevonhatók és bevonandók gyűjteményünk, pl. a fotóanyag feldolgozásába, de ehhez megfelelő webes felületet kell kialakítani.

A program záró részében **saját településükön kiemelkedő helyismereti munkát végző személyek, közösségek** mutatkoztak be. Elsőként Gajdó Ágnes újságíró, szerkesztő *Értékeljük értékeinket! Helytörténeti kutatás Ráckeresztúron* című előadását hallhattuk. Személyes hangú bevezetőjéből megtudhattuk, hogy nagymamája példája vitte közel a helyismerethez, helytörténethez. Elmesélte, hogy amikor jelenlegi lakóhelyére költözött, senkit sem ismert, ma már azonban személyes emlékeiket bízzák rá az emberek.

Vetített képek segítségével bemutatta a **ráckeresztúri értéktárban** már jelenleg **megtalálható épületeket, eseményeket, szobrokat, könyveket**, és előadásából megtudhattuk azt is, melyek azok a helyi értékek, amelyek értéktárba történő felvételét most fogják javasolni.

A program zárásaként Czöndör Mihályné a **Pusztaszabolcsi Hagyományörző és Hagyományteremtő Alapítvány** képviselőjeként *Kell egy csapat, kell egy hely... Helytörténet Pusztaszabolcson* címmel tartott előadást. Megtudtuk, hogy a pusztaszabolcsiak összefogása példaértékű, az önkormányzat, a városlakók közösen dolgoznak azért, hogy a település hagyományai, értékei ne kerüljenek feledésbe. Alapítványuk különböző foglalkozások pl. **családfakutatás, „Hungaricum” játszótér** mellett tapasztalatcserére épülő „Látóutakat” szervez. Kiemelte, hogy 1997-ben kezdték el Pusztaszabolcs történetéhez kapcsolódó **Pusztaszabolcsi füzetek sorozatuk kiadását**, melyet pályázati pénzből jelentetnek meg.

A konferencia társ szervezője a MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete volt. A **szervezet tagjai közül többen előadóként vettek részt** a rendezvényen, sokan Tatabányától Szolnokig a hallgatóság soraiban foglaltak helyet. Meghívtuk a **Fejér Megyei Honismereti Egyesület tagjait** is, akik szintén szép számban képviselték magukat. Több **kistelepülési helyismereti, helytörténeti kör, szakkör tagjai** is részt vettek az eseményen. **Fejér megye településeinek könyvtárosai, könyvtárunk nyugdíjas könyvtárosai** is kaptak meghívót az eseményre. A **környező megyék, városok könyvtáraiból** is érkeztek kollégák: **Veszprém, Várpalota, Siófok, Kaposvár, Budapest, Szentendre, Baja, Isaszeg, Érd, Gyál, Gödöllő könyvtáraiból**. A rendezvényen összesen **95 fő vett részt**.

A konferenciával részben **könyvtárunk fennállásának 125. évfordulójáról emlékeztünk meg**, másrészt bemutattuk az érdeklődőknek a helyismereti csoportban zajló munkát, melyben az utóbbi években jelentős változás történt. 2016 óta a Helyismereti és digitalizációs csoportnak külön honlapja van, ahová **összegyűjtöttük** a korábban szétszórtan megtalálható **helyismereti tartalmakat és elkezdjük a digitalizálást**. Megyénkben sok településen kimagasló színvonalon folyik a helyismereti munka, ebből is bemutattunk egy kis ízelítőt gondolatébresztőként.

A helyismeretről nem lehet eleget beszélni, mert nagyon fontos a hely ismerete ahhoz, hogy az **emberekben kötődés alakuljon ki lakóhelyük iránt**. A konferencia kitűnő alkalom arra, hogy jó példákat, gondolatindító ötleteket hasznosítani tudjuk a mindennapi munkánkban.

A programról előzetesen figyelemfelhívó plakát készült, melyet a honlapunkon, a helyi sajtóban, valamint az országos és más szakmai levelezőlistán is közzé tettünk. A meghívót, a rendezvényekről tudósító sajtócikkek másolatait, valamint a rendezvényeken készült fotókat is mellékeljük a szakmai beszámolóhoz.

VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
KÖNYVTÁR

A Vörösmarty Mihály Könyvtár honlapjára felkerült a rendezvény plakátja és a rendezvényeken készült fotók is.

Az intézmény honlapján megtalálható közlemény elérési útvonala

<http://www.vmk.hu/helyismereti-konferencia-2018-nka>

Az intézmény honlapján megtalálható szakmai beszámoló elérési útvonala

http://www.vmk.hu/_upload/editor/NKA/HelyismeretiKonferencia_szakmai_beszamolo.pdf

Az intézmény honlapján megtalálható képek elérési útvonala

http://www.vmk.hu/_upload/editor/NKA/HelyismeretiKonferencia_kepek.pdf

A Hungaricana központi működtetésű portálra feltöltött szakmai beszámoló elérési útvonala

<https://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok>

Székesfehérvár, 2018. április 23.

Vasné Borsos Beáta Biborka
igazgató

Cím: 8000 Székesfehérvár
Bartók Béla tér 1. (Pf: 65.)

Tel.: [22] 312-684
[22] 312-845

Fax: [22] 311-634

E-mail: vmk@vmk.hu
Web: www.vmk.hu